

REPUBLIKA HRVATSKA

VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
Antikorupcijsko povjerenstvo

KLASA: 740-01/19-01/01

URBROJ: 2196/1-03/1-19-3

Vinkovci, 31. siječnja 2019. god.

Antikorupcijsko povjerenstvo Vukovarsko-srijemske županije (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) na temelju članka 24. i 30. Poslovnika Županijske skupštine Vukovarsko-srijemske županije („Službeni vjesnik“ br. 3/18) te članka 2. Odluke o osnivanju Antikorupcijskog povjerenstva Vukovarsko-srijemske županije („Službeni vjesnik“ br. 19/14), na zahtjev Srđana Maksića iz Vere, vijećnika u Općinskom vijeću Općine Trpinja i Udruge poljoprivrednih proizvođača „Život sela“ iz Vere, donijelo je sljedeći

ZAKLJUČAK

Antikorupcijsko povjerenstvo Vukovarsko-srijemske županije je mišljenja da izostavljanje određenih nositelja javnih dužnosti iz kruga obveznika postupanja sukladno odredbama Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ br. 26/11, 12/12, 124/12, 48/13 i 57/15), osobito kada je riječ o dužnostima koje sadrže snažne javne ovlasti i imaju ovlast raspolaganja sa značajnim materijalnim i financijskim sredstvima predstavlja nedostatak postojećeg pravnog okvira, a time i veliki koruptivni rizik. Predlažemo nadležnim tijelima državne uprave da razmotre predmetnu situaciju i predlože nužne izmjene zakonskih rješenja što je u skladu s fokusom Strategije za suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine na prevenciju korupcije kroz detekciju korupcijskih rizika i uklanjanje preostalih zakonodavnih i institucionalnih nedostataka.

Ukoliko pitanja etike, morala, integriteta i načela ponašanja nisu određena zakonskim okvirom nužno je da državna i javna tijela donesu posebne etičke kodekse te druge akte koji na jedinstven način propisati osnovne standarde ponašanja zaposlenika i etička načela prilikom obavljanja službene dužnosti u cjelokupnom javnom sektoru. Antikorupcijsko povjerenstvo upućuje Općinu Trpinja da propiše osnovne standarde ponašanja i etička načela koja određuju ponašanje prilikom obavljanja dužnosti u svojim izvršnim i predstavničkim tijelima u cilju prevencije sukoba interesa, tj. utjecaja privatnih interesa na donošenje odluka u obnašanju javnih dužnosti.

Obrazloženje

Antikorupcijsko povjerenstvo Vukovarsko-srijemske županije zaprimilo je 10. siječnja 2019. godine zajednički zahtjev Srđana Maksića, vijećnika u općinskom vijeću Općine Trpinja i Udruge poljoprivrednih proizvođača „Život sela“ iz Vere za utvrđivanja zakonitosti postupanja članova predstavničkog tijela Općine Trpinja u vezi raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske na području općine Trpinja.

Strategija za suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine je istaknula nužnost preventivnih antikorupcijskih nastojanja u poljoprivredi za razdoblje od 2015. do 2020. godine, a prije svega uspostavu transparentnog sustava raspolaganja državnim poljoprivrednim zemljištem, koji će osigurati učinkovito provođenje zemljišne politike u Republici Hrvatskoj.

Sukladno navedenom, Antikorupcijsko povjerenstvo je uzelo u razmatranje predmetni zahtjev kao i slijedeće vezane dokumente:

1. Zakon o poljoprivrednom zemljištu (NN 20/18, 115/18)
2. Zakon o sprječavanju sukoba interesa (NN 26/11, 12/12, 124/12, 48/13, 57/15)
3. Mišljenje Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa broj: M-29/13 od 20. ožujka 2013. godine
4. Očitovanje Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa broj: M-101/13 od 12. lipnja 2013. godine
5. Zaključak Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa broj: 711-I- 656-P-415/18-t]2-t6 od 5. prosinca 2018. godine

te je utvrdilo činjenično stanje i preporuke za postupanja po predmetnom zahtjevu.

U okviru Zakona o poljoprivrednom zemljištu razmatrali smo odredbe koje određuju sastave tijela određenih za provedbu pojedinih radnji tijekom postupka raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske.

Članak 29. Zakona o poljoprivrednom zemljištu ne propisuje stručne sposobnosti kao niti ograničenja i/ili izuzimanja članova predstavničkog tijela u slučaju potencijalnog sukoba interesa u postupcima usvajanja Programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države.

Sukladno članku 31. Zakona, članovi povjerenstva za zakup koje imenuje predstavničko tijelo i članovi njihovih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava ne mogu biti sudionici javnih natječaja za zakup i prodaju koji su u nadležnosti rada Povjerenstva. Treba obratiti i pozornost na izričaj „sudionici javnih natječaja za zakup i prodaju i članovi njihovih obiteljskih

poljoprivrednih gospodarstava“ – u ovom slučaju radi se samo o nositeljima OPG i članovima OPG, no ne i o drugim fizičkim odnosno pravnim oblicima poljoprivrednih gospodarstava.

Povjerenstvo za prodaju, sukladno članku 65. Zakona imenuje predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave koje čini pet članova: po jedan predstavnik pravne, geodetske i agronomske struke te dva predstavnika općinskog ili gradskog vijeća na čijem se području zemljište nalazi. Ne navode se nikakvi posebni uvjeti koji se odnose na potencijalni sukob interesa kao što je to u slučaju imenovanja članova povjerenstva za zakup.

Povjerenstvo za uvođenje u posjed (članak 39. stavak 2.) čine tri člana, i to: pravne, geodetske i agronomske struke, koje imenuje predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Također se ne traže posebni uvjeti koji se odnose na potencijalni sukob interesa.

Navedeno ukazuje da zakonodavac nije s jednakom pažnjom pristupio rješavanju mogućih sukoba interesa u postupcima davanja u zakup, za prodaju i uvođenje u posjed te je otvorio mogućnost različitog postupanja i potencijalno stvaranje situacije da se pojedini dionici procesa nalaze u situaciji sukoba interesa. Predlažemo Ministarstvu poljoprivrede da razmotre predmetnu situaciju i predlože nužne izmjene zakonskih rješenja kako bi se uklonili preostali zakonodavni nedostaci i omogućilo jasno utvrđivanjem potencijalnog sukoba interesa.

Vežano uz mišljenja Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa - koja su navedena u dopisu g. Maksića radi se o:

- Mišljenju M29/13 (vezanom uz upit tadašnje ravnateljice Agencije za poljoprivredno zemljište) koje se odnosi na obvezu izuzimanja člana izvršnog ili predstavničkog tijela lokalne samouprave u postupcima javnog natječaja prodaje ili zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države (ne i o postupku donošenja Programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem) u kojem sudjeluje ili ima namjeru sudjelovati kao ponuditelj, pa i u postupcima utvrđivanja početne cijene poljoprivrednog zemljišta, otvaranja i analize ponuda i izrade prijedloga Odluke i postupka donošenja Odluke o izboru najpovoljnije ponude. Treba uzeti u obzir kako je navedeno mišljenje doneseno 20. ožujka 2013. (na snazi su bile odredbe starog Zakona). Mišljenje je Povjerenstva da Agencija za poljoprivredno zemljište treba uskratiti suglasnost na odluku o izboru najpovoljnije ponude u koliko je član izvršnog ili predstavničkog tijela bio u sukobu interesa, a nije bio izuzet iz postupka. Isto tako Županijsko državno odvjetništvo bi trebalo uskratiti mogućnost sklapanja ovakvih ugovora. Povjerenstvo je mišljenja kako u ovom slučaju može doći do sukoba s javnim interesom.

Međutim, navedeno mišljenje se odnosi postupak sklapanja ugovora o zakupu odnosno prodaji te nije vezano za postupanje članova predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave prilikom glasanja o ponudi/prijedlog/prigovoru vlastite tvrtke. Povjerenstvo smatra da bi u ovom slučaju podnositelj zahtjeva trebao uputiti zahtjev Povjerenstvu za sprečavanje sukoba interesa za očitovanje o slučaju kada je član izvršnog ili predstavničkog tijela lokalne samouprave u situaciji da glasa o ponudi/prijedlog/prigovoru vlastite tvrtke.

- Očitovanje M101/13 na upit Srđana Maksića u odnosu na članove predstavničkih tijela jedinice lokalne samouprave – kojim se Povjerenstvo očitovalo kako članovi predstavničkih tijela lokalne samouprave (općinski vijećnici, članovi gradske i županijske skupštine) nisu dužnosnici u smislu Zakona o sprečavanju sukoba interesa pa ne postoji nadležnost Povjerenstva za utvrđivanje postojanja okolnosti sukoba interesa članova predstavničkih tijela. Povjerenstvo ističe kako su se općinski vijećnici, članovi gradske i županijske skupštine dužni pridržavali načela obnašanja javnih dužnosti u javnom interesu (savjesnost, odgovornost, nepristranost). Ali unatoč tome Povjerenstvo je donijelo zaključak od 5. prosinca 2018. godine kojim se obrazlaže kako ne postoji povod za postupanje Povjerenstva obzirom da se tvrdnje iz dostavljenog pismena Srđana Maksića ne odnose na osobe koje se smatraju dužnosnicima te ne dvosmisleno potvrđuje kako općinski vijećnici, članovi gradske i županijske skupštine nisu dužnosnici u smislu Zakona o sprečavanju sukoba interesa.

Slijedom navedenoga, Povjerenstvo je dalo mišljenje kako je navedeno u izreci ovoga akta.

PREDSJEDNIK POVJERENSTVA
Vlado Iljić, kriminalist